

คำนำ

มหาวิทยาลัยพายัพ เป็นสถาบันการศึกษาเอกชนซึ่งตั้งอยู่ร่วมกับชุมชนท้องถิ่นชาวล้านนา จึงตระหนักและเล็งเห็นว่า การพัฒนางานวิจัยควบคู่ไปกับการจัดการความรู้ผ่านระบบการเรียนการสอนทั้งในชั้นเรียนและนอกชั้นเรียน เป็นรากฐานที่สำคัญของการนำองค์ความรู้ทางวิชาการไปสู่การประยุกต์ใช้ เพื่อการพัฒนาชุมชนท้องถิ่น บนพื้นฐานของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นทั้งในระดับชุมชน ท้องถิ่น ภูมิภาค ระดับชาติและนานาชาติ

มหาวิทยาลัยพายัพ ร่วมกับ เครือข่ายบริหารการวิจัยภาคเหนือตอนบน สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม สมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทยในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี สมาคมพันธกิจสัมพันธ์มหาวิทยาลัยกับสังคม เครือข่ายสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดเชียงใหม่ และสำนักงานส่งเสริมการจัดประชุมและนิทรรศการ(องค์การมหาชน) พ.ศ. 2569 ครั้งที่ 16 (The 16th Payap University National Research Conference 2026 In Cooperation : UNRN, APHEIT, EnT, NHEIC and TCEB) ในวันศุกร์ที่ 5 มิถุนายน เวลา 08.00-17.00 น. รูปแบบ Hybrid ภายใต้แนวคิด “Social Responsibility towards Sustainability” ซึ่งเป็นเวทีที่มีบทบาทสำคัญของคณาจารย์ นักวิจัยและนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชน รวมทั้งหน่วยวิจัยต่างๆ ได้ร่วมนำเสนอผลงานวิจัยและเผยแพร่ผลงานทางวิชาการสู่สาธารณชนและชุมชนวิชาการ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งในการเผยแพร่ความรู้ที่เกี่ยวข้องให้สามารถปรับตัวทันกับการเปลี่ยนแปลง รวมทั้งพัฒนาศักยภาพในด้านต่างๆ ให้พร้อมต่อการก้าวสู่ประชาคมโลกต่อไป

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	1
สารบัญ	2
คำกล่าว อาจารย์อภิชา อินสุวรรณ อธิการบดี	5
คำกล่าว รองศาสตราจารย์ ดร. ธนวรรณ พลวิชัย นายกสมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย ในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี	6
คำกล่าว ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ดร.สัญญา จตุรสิทธา ประธานเครือข่ายบริหารการวิจัยภาคเหนือ ตอนบน	7
คำกล่าวรายงาน ดร.ฐิติ ฐิตินำเจริญพร ประธานคณะกรรมการดำเนินงานการประชุมวิชาการฯ	8
Keynote speaker ดร. อรชร ว่องพรรณงาม ผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนาศักยภาพอุตสาหกรรมไมซ์ สำนักงานส่งเสริมการจัดประชุมและนิทรรศการ (องค์การมหาชน)	10
กลุ่มสาขาเศรษฐศาสตร์ (เฉพาะกลุ่มวิชาเศรษฐศาสตร์ กลุ่มวิชาบริหารธุรกิจและกลุ่มการบัญชี)	15
ปัจจัยกำหนดสุขภาวะองค์กรของผู้สูงอายุในชุมชนเมือง : บทบาทของการสนับสนุนทางสังคม และการจัดการบริการ	16
เกรียงไกรยศ พันธุ์ไทย วันเพ็ญ อนิวรรณพงศ์ วิไลพรรณ ตาธิกุล และ ประไพพิทย์ ลือพงษ์ การวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบอิทธิพลของส่วนประสมทางการตลาดและการยอมรับเทคโนโลยี ต่อการตัดสินใจซื้อกางเกงยีนส์ผ่าน TikTok Shop และ Shopee ของผู้บริโภคในจังหวัดเชียงใหม่	30
พิมพ์พิไล แซ่เต๋น ภูริตา หาญธัญกรรม พงศ์กฤตน์ ภูริขพิสิษฐกร และ อ้นชยารัตน์ เนาวิโสภา การเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ใช้บริการสั่งอาหารผ่านแอปพลิเคชันโดยใช้ปัจจัยส่วนประสม ทางการตลาด (7Ps) และการยอมรับเทคโนโลยี (TAM): กรณีศึกษา LINE MAN และ ShopeeFood ในจังหวัดเชียงใหม่	45
วนิดาพร พลแสน กรรณิกา ถาวรธนา อ้นชยารัตน์ เนาวิโสภา และ โสภณ พองเพชร การเปรียบเทียบพฤติกรรมผู้บริโภคที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อเนื้อสด ในร้านค้าปลีกสมัยใหม่และในตลาดสด ในเขตเทศบาลแม่โจ้ อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่	62
นริศรา แซ่หลี่ โสภณ พองเพชร และ ประภัสสร วรรณสถิตย์ การเปรียบเทียบพฤติกรรมการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์ดูแลผิวกาย ระหว่างแบรนด์ Vaseline และ Mizumi ร้าน Watsons ในจังหวัดเชียงใหม่	76
ณัชชา ชูฟอง อ้นชยารัตน์ เนาวิโสภา และ พงศ์กฤตน์ ภูริขพิสิษฐกร อิทธิพลการตัดสินใจซื้อลิปสติกแบรนด์ La Glace ในร้าน EVEANDBOY ของผู้บริโภคในจังหวัดเชียงใหม่	93
วรัญญา รัตนวรรณ วราสยา จินทราคำ กัญญพัสวีย์ กล่อมธงเจริญ และ โสภณ พองเพชร การวิเคราะห์ความแตกต่างของการรับรู้ต่อส่วนประสมทางการตลาด (7Ps) และพฤติกรรมการเข้าใช้บริการ ระหว่าง Rimping Supermarket และ Tops Supermarket ของผู้บริโภคในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่	107
ธิมาพร สมบูรณ์ มั่นพนา แสนเวียง ประภัสสร วรรณสถิตย์ และ กัญญพัสวีย์ กล่อมธงเจริญ	

สารบัญ (ต่อ)	หน้า
กลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (เฉพาะกลุ่มวิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์)	123
กลุ่มวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีอาหาร)	
ระบบปัญญาประดิษฐ์สำหรับคัดกรองและจำแนกระดับความรุนแรงของโรคเบาหวานขึ้นตาจากภาพถ่ายจอประสาทตาพร้อมระบบเว็บต้นแบบ	124
ภูผา เต็มธีรพจน์ ยงยุทธ ปัตตะคุ ภาณุวิชญ์ แกมกระโทก นาวัน ชัยไธสง และ ปรียวรา ทาคำ การบูรณาการทฤษฎีการยอมรับและการใช้เทคโนโลยี กับปัจจัยด้านเกมที่ส่งผลต่อความตั้งใจในการใช้งานอย่างต่อเนื่องของเกมออกกำลังกายบนมือถือในผู้สูงอายุวัยต้น	137
ณัฐรา งามวิษุกร และ พิมพมณี รัตนวิชา ปัจจัยเชิงการยอมรับเทคโนโลยีที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจในการค้นหาด้วยเสียงของผู้สูงอายุวัยต้น	150
ลภัสรดา พันธเสน และ พิมพมณี รัตนวิชา อิทธิพลของเพศของเสียงเตือนในแอปพลิเคชันเตือนรับประทานยาที่มีต่อการยอมรับและใช้งานอย่างต่อเนื่องของผู้สูงอายุ โดยใช้โมเดลการยืนยันความคาดหวัง	163
ณัฐชา เอี่ยมโอภาส และ พิมพมณี รัตนวิชา	
กลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ	175
ผลของโปรแกรมเสริมสร้างสุขภาพใจต่อความรู้ภาวะซึมเศร้าของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พุทธชินราช	176
ศุภชัย พรหมขันตี आयुพร กัยวิภัยโกศล กัญญาพร มาขาว เกวลิน พรหมแก้วต่อ จิตตรา สงศิลาวัด โซลย์ญา พ่ายผา นุสรา รัตนทิพย์ ณัฐธัญญา ศรีเมือง สิริกร บุญเหลือ สุชานาถ แก้วทองแท้ สุพรรณษา ตีบประวาศ์ สุพรรณิกา ศรีภรณ์ สมินตรา จันทะรี และ อัฐภิญญา คำแร่ การฝึกแบบผสมผสานการรู้คิดและการเคลื่อนไหวเพื่อพัฒนาทักษะการเลี้ยงบอลในนักกีฬาฟุตบอลระดับมหาวิทยาลัย	188
ก้องภพ มุกตาสกุลภิบาล วทีญญ วงศ์ษา กฤตธรรม อินทรโสภา วิศรุตน์ บุญมี เอกภัทร พวงมาลา ศศิมา พกุลานนท์ จูฑา หะยะมิน ธนสิน แก้วเกตุ สุธิดา นันทะบุรุษ และ หฤทัย เพ็ชรวิเศษ การดูแลสุขภาพแบบพึ่งตนตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของจิตอาสาแพทย์วิถีธรรม ของชุมชนภูผา ฟ้า น้ำ จังหวัดเชียงใหม่	198
ณัฐนิชา คำปาละ วัชรพงษ์ วัฒนกุล มนัส สุวรรณ และ สายหยุด มูลเพ็ชร	
กลุ่มสาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์และนิติศาสตร์	210
อุปสรรคทางกฎหมายและแนวทางการปฏิรูปเพื่อส่งเสริมการสร้างคาร์บอนเครดิตในพื้นที่จัดสรรที่ดินทำกิน (คทช.): กรณีศึกษาโครงการปลูกไม้เศรษฐกิจ	211
ดรุณี ใจเที่ยง	

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
การประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงผ่านบทบาทเชิงรุกของพระสงฆ์ในการพัฒนาท้องถิ่นร่วมกับ ชุมชนในจังหวัดลำพูน	225
สุรีย์ ไพโรจน์ธีระรัชต์ ชุติวลัยุชน์ เสมมหาศักดิ์ มนัส สุวรรณ และ กมลทิพย์ คำใจ	
สถานะของสัตว์เลี้ยงในกฎหมายครอบครัวไทย: ศึกษาเปรียบเทียบกฎหมายไทยกับกฎหมายต่างประเทศ	241
ชนัญญา ปรีชาหาญ และ สุชาดา รัตนพิบูลย์	
ความสุขถูกกฎหมาย : รัฐ กัญชา และระบอบอารมณความรู้สึ	251
สุชาดา โทณสินธ์	
ชุมชนบำบัดยาเสพติดภายใต้รัฐรวมศูนย์	266
กฤติยา สุทธนู	
กลุ่มสาขาการโรงแรมและการท่องเที่ยว	276
ศักยภาพการท่องเที่ยวชุมชนเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน :กรณีแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน	277
อรรคเดช ตาปราบ มนัส สุวรรณ วัชรพงษ์ วัฒนกุล และ ภัทรวุฒิ สมยานะ	
กลุ่มสาขารับใช้สังคม	291
โมเดลการจัดการอนุรักษ์ปลาสามน้ำของชุมชนบ้านใหม่ในพื้นที่ทะเลสาบสงขลา	292
เดือนดา ร่าหมาน วิจิตรดา อมรวิริยะชัย และ ปรียาลักษณ์ โคหนองบัว	
ภาคผนวก	307

อาจารย์อภิชา อินสุวรรณ
อธิการบดี มหาวิทยาลัยพายัพ

เรียน ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ดร. สัญชัย จตุรลิขิตา / รองศาสตราจารย์ ดร.ธนวรรณ พลวิชัย / ดร.อรชร ว่องพรรณงาม / รองอธิการบดี / ผู้ช่วยอธิการบดี / คณบดี / นิสิต / นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา และผู้เข้าร่วมประชุมทุกท่าน

ในนามมหาวิทยาลัยพายัพ ขอต้อนรับทุกท่านเข้าร่วมการประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติฯ พุทธศักราช 2569 ครั้งที่ 16 ภายใต้แนวคิด “Social Responsibility towards Sustainability” โดยการประชุมวิชาการฯ ครั้งนี้ มหาวิทยาลัยพายัพได้รับเกียรติเป็นเจ้าภาพร่วมกับ เครือข่ายบริหารการวิจัยภาคเหนือตอนบน สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม สมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทยฯ สมาคมพันธกิจสัมพันธ์มหาวิทยาลัยกับสังคม เครือข่ายสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดเชียงใหม่ และสำนักงานส่งเสริมการจัดประชุมและนิทรรศการ (องค์การมหาชน)

การประชุมวิชาการฯ ครั้งนี้ นับเป็นเวทีแห่งการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ แนวคิด และประสบการณ์ ด้านการวิจัยระหว่างนักวิจัย คณาจารย์ นักวิชาการ และผู้สนใจจากหลากหลายสถาบัน อันจะนำไปสู่การส่งเสริมและพัฒนางานวิจัยให้มีคุณภาพและมาตรฐานในระดับชาติ อีกทั้งยังเป็นโอกาสอันดีที่ผู้เข้าร่วมประชุมทุกท่าน จะได้เรียนรู้และแลกเปลี่ยนมุมมองจากผลงานวิจัยในศาสตร์และสาขาวิชาที่หลากหลาย ซึ่งจะช่วยจุดประกายแนวคิดใหม่และต่อยอดองค์ความรู้ให้เกิดประโยชน์ในวงกว้างต่อไป

นอกจากนี้ ยังนับเป็นส่วนสำคัญในการเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางการวิจัยระหว่างสถาบันการศึกษา หน่วยงานภาครัฐ และภาคเอกชน เพื่อร่วมกันพัฒนาศักยภาพทางวิชาการและขับเคลื่อนวงการวิจัยของประเทศให้ก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก และสามารถแข่งขันในระดับนานาชาติได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ในโอกาสนี้ ผมขอขอบพระคุณทุกท่านที่ได้ให้เกียรติมาร่วมงานในครั้งนี้ รวมถึงท่านวิทยากร ผู้ทรงคุณวุฒิ และคณะผู้จัดงานทุกฝ่าย ที่ได้ร่วมกันสนับสนุนและถ่ายทอดองค์ความรู้อันทรงคุณค่า เพื่อให้การประชุมวิชาการครั้งนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

ท้ายที่สุดนี้ ขอให้การประชุมวิชาการในครั้งนี้ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์ทุกประการ และก่อให้เกิดประโยชน์อย่างยิ่งต่อการพัฒนางานวิจัย การสร้างความร่วมมือทางวิชาการ ตลอดจนการพัฒนาเครือข่ายการวิจัยให้เข้มแข็งและยั่งยืนสืบไปในอนาคต

รองศาสตราจารย์ ดร. ธนวรรณ พลวิชัย
นายกสมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย
ในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ
สยามบรมราชกุมารี
ตำแหน่ง สังกัด : อธิการบดีมหาวิทยาลัยหอการค้าไทย

เรียน ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ดร. สัญชัย จตุรลิทธา / อธิการบดีมหาวิทยาลัยพายัพ /ดร. อรชร ว่องพรรณงาม / รองอธิการบดี / ผู้ช่วยอธิการบดี /คณบดี / นิสิต / นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา และผู้เข้าร่วมประชุมทุกท่าน

กระผมในนามสมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี มีความยินดีเป็นอย่างยิ่ง ที่ได้รับเกียรติจากเครือข่ายบริหารการวิจัยภาคเหนือตอนบน สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ร่วมกับ สมาคมพันธกิจสัมพันธ์มหาวิทยาลัยกับสังคม เครือข่ายสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดเชียงใหม่ สำนักงานส่งเสริมการจัดประชุมและนิทรรศการ (องค์การมหาชน) และมหาวิทยาลัยพายัพ ในการประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยพายัพ พุทธศักราช 2569 ครั้งที่ 16 ภายใต้แนวคิด “Social Responsibility towards Sustainability”

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติในครั้งนี้ นับเป็นการจัดประชุมอย่างต่อเนื่องเป็นครั้งที่ 16 ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความมุ่งมั่นในการส่งเสริมและพัฒนางานวิจัยของวงการวิชาการไทยอย่างมั่นคงและต่อเนื่อง กระผมขอขอบคุณนักวิจัย คณาจารย์ นักวิชาการ ตลอดจนผู้เข้าร่วมประชุมทุกท่าน ที่ได้ให้ความสนใจและร่วมส่งบทความวิจัยเพื่อนำเสนอในการประชุมวิชาการครั้งนี้ อันเป็นส่วนสำคัญในการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้และประสบการณ์ทางวิชาการร่วมกัน และขออำนวยการให้การประชุมวิชาการในครั้งนี้ประสบความสำเร็จ บรรลุตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ทุกประการ อันจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนางานวิจัยและวงการวิชาการสืบไป

ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ดร.สัญญา จตุรลิทธา

ประธานเครือข่ายบริหารการวิจัยภาคเหนือตอนบน

สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

(สป.อว.)

ตำแหน่ง สังกัด : ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยพหุศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

เรียน นายกสมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย / ดร.อรชร ว่องพรรณงาม / อธิการบดี / รองอธิการบดี / ผู้ช่วยอธิการบดี / คณบดี / นิสิต นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา และผู้เข้าร่วมประชุมทุกท่าน

กระผมรู้สึกเป็นเกียรติและมีความยินดีเป็นอย่างยิ่ง ที่ได้มาเป็นประธานในพิธีเปิดการประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยพายัพ พุทธศักราช 2569 ครั้งที่ 16 ร่วมกับ เครือข่ายบริหารการวิจัยภาคเหนือตอนบน สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม สมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทยฯ สมาคมพันธกิจสัมพันธ์มหาวิทยาลัยกับสังคม เครือข่ายสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดเชียงใหม่ และ สำนักงานส่งเสริมการจัดประชุมและนิทรรศการ (องค์การมหาชน) โดยมีความมุ่งหมายให้คณาจารย์ นักวิจัย และนิสิต นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชน รวมทั้งหน่วยวิจัยต่าง ๆ ได้ร่วมกันนำเสนอผลงานวิจัยและเผยแพร่ผลงานทางวิชาการสู่สาธารณชน และชุมชนวิชาการ กระผมขอแสดงความชื่นชมกับการเอาใจใส่ในการที่จะพัฒนาตนเองของทุกท่านที่เข้าร่วมประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยในวันนี้ มหาวิทยาลัยพายัพ มีภารกิจหลักอยู่ด้วยกัน 4 ด้าน คือ การจัดการเรียนการสอน การวิจัย การให้บริการทางวิชาการ และทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ซึ่งการจัดประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยเป็นรูปแบบหนึ่งของการให้บริการทางวิชาการที่มหาวิทยาลัยได้ให้ความสำคัญ เป็นอย่างยิ่ง

ท้ายที่สุดนี้ กระผมขอขอบคุณ ดร. อรชร ว่องพรรณงาม ผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนาศักยภาพอุตสาหกรรมไมซ์ สำนักงานส่งเสริมการจัดประชุมและนิทรรศการ (องค์การมหาชน) ที่ได้เสียสละเวลาบรรยายถ่ายทอดประสบการณ์ และให้ความรู้การดำเนินงานวิจัยเรื่อง "ทิศทางไมซ์ไทย 2026 การปรับตัวของภาควิชาการสู่การจัดการอย่างยั่งยืนที่ครอบคลุม 3 มิติ ตามแนวคิด ESG" ขอขอบคุณหน่วยงานที่ให้การสนับสนุนการจัดการประชุมวิชาการฯ คณะกรรมการดำเนินงาน ผู้เสนอผลงานวิจัย และขอให้การจัดการประชุมวิชาการในครั้งนี้ สำเร็จลุล่วงตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ทุกประการ

บัดนี้ ได้เวลาอันสมควรแล้ว กระผมขอเปิดการประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยพายัพ พุทธศักราช 2569 ครั้งที่ 16 ณ บัดนี้

ดร.จิติ จิตจำเริญพร
ผู้อำนวยการสำนักวิจัย

เรียน อธิการบดี / ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ดร. สัญชัย จตุรสีทธา / รองศาสตราจารย์ ดร.ธนวรรณ พลวิชัย / ดร.อรชร ว่องพรรณงาม / รองอธิการบดี / ผู้ช่วยอธิการบดี / คณบดี / นิสิต / นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา และผู้เข้าร่วมประชุมทุกท่าน

กระผม อาจารย์ ดร. จิติ จิตจำเริญพร ผู้อำนวยการสำนักวิจัย ในนามรองประธานคณะกรรมการดำเนินงานการประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยพายัพ ขอขอบคุณท่านศาสตราจารย์เกียรติคุณ ดร. สัญชัย จตุรสีทธา ประธานเครือข่ายบริหารการวิจัยภาคเหนือตอนบน สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม และ รองศาสตราจารย์ ดร. ธนวรรณ พลวิชัย นายกสมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย เป็นอย่างสูง ที่ได้กรุณาให้เกียรติร่วมพิธีเปิดการประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ และเป็นเจ้าภาพร่วมกับสมาคมพันธกิจสัมพันธ์มหาวิทยาลัยกับสังคม เครือข่ายสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดเชียงใหม่ และสำนักงานส่งเสริมการจัดประชุมและนิทรรศการ (องค์การมหาชน) ซึ่งได้ดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ในครั้งนี้เป็นครั้งที่ 16 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้ นักวิชาการ นักวิจัย คณาจารย์ นิสิต/นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันอุดมศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชน และหน่วยงานวิจัยต่าง ๆ ได้นำเสนอผลงานวิจัยและเผยแพร่ผลงานวิชาการสู่สาธารณชนและชุมชน เป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และยกระดับคุณภาพผลงานวิจัยในระดับชาติ รวมทั้งส่งเสริมและสร้างความร่วมมือทางวิชาการในการพัฒนาองค์ความรู้ศาสตร์ ต่าง ๆ ในประเทศ

การจัดงานประชุมฯ ครั้งนี้ มีผู้เสนอผลงานวิจัยจากสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ สถาบันอุดมศึกษาเอกชน และจากหน่วยงานภาครัฐ โดยผ่านการประเมินจากผู้ทรงคุณวุฒิหลากหลายศาสตร์สาขาวิชา ดังนี้ 1) สาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ 2) สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี 3) สาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์และนิติศาสตร์ 4) สาขาเศรษฐศาสตร์ 5) สาขาการโรงแรมและการท่องเที่ยว และ 6) สาขาวิชาการรับใช้สังคม

การประชุมวิชาการฯ ครั้งนี้ ได้รับเกียรติจาก ดร. อรชร ว่องพรรณงาม ผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนาศักยภาพอุตสาหกรรมไม้ สำนักงานส่งเสริมการจัดประชุมและนิทรรศการ (องค์การมหาชน) เป็นวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิบรรยายพิเศษ ในหัวข้อเรื่อง “ทิศทางไม้ไทย 2026 การปรับตัวของภาควิชาการสู่การจัดงานอย่างยั่งยืน ที่ครอบคลุม 3 มิติ ตามแนวคิด ESG”

ทางสำนักวิจัย มหาวิทยาลัยพายัพ หวังเป็นอย่างยิ่งว่า การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติในครั้งนี้ จะเป็นเวทีแห่งการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางวิชาการอันทรงคุณค่า อันจะก่อให้เกิดการพัฒนาองค์ความรู้ด้านการวิจัยอย่างสร้างสรรค์และยั่งยืน ตลอดจนสามารถนำองค์ความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ ต่อยอด และพัฒนางานวิจัยให้เกิดนวัตกรรม รวมถึงองค์ความรู้ใหม่ ที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติต่อไปได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นรูปธรรม

Keynote speaker

ดร. อรชร ว่องพรรณงาม

ผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนาศักยภาพอุตสาหกรรมไมซ์
สำนักงานส่งเสริมการจัดประชุมและนิทรรศการ (องค์การมหาชน)

Topic

เรื่อง “ทิศทางไมซ์ไทย 2026 การปรับตัวของภาควิชาการสู่การ
จัดงานอย่างยั่งยืน ที่ครอบคลุม 3 มิติตามแนวคิด ESG”
ต่อผลกระทบทางสังคม”

Education & Professional Licenses :

- Ph.D. in Tourism, Hotel and Event Management, Faculty Management Science of Silpakorn University
- Master degree in Tourism, Hotel and Event Management Faculty Management Science of Silpakorn University
- Bachelor degree of Communication Arts, majoring Journal, minoring advertising – Bangkok University (BU)
- Certified Exhibition Management (CEM) by IAEE (International Association of Exhibition & Event), USA
- Certified Incentive Specialist (CIS) by SITE (Society of Incentive Travel Executive), USA
- Certified Event Designer (CED) by Meeting Professionals International (MPI), USA
- Coach the Coaches Program for MICE Industry by Thailand Convention & Exhibition Bureau – TCEB
- Digital Event Strategists (DES) by The Professional Convention Management Association (PCMA)
- Exhibition management degree- EMD by UFI (the Global Association of the Exhibition Industry), France
- Leadership Communication Certification Program by Berkeley Executive Coaching Institute, USA
- Professional Conference Management (PCM) by SACEOS, Singapore
- Sustainable Event Professional Certification - SEPC by EIC (Event Industry Council), USA

- The Bidding by The International Association of Professional Congress Organizers (IAPCO), UK
- The International Association of Professional Congress Organizers (IAPCO), UK
- Venue Management Course (VMC) by Thailand Convention & Exhibition Bureau – TCEB

บทนำ

อุตสาหกรรมไมซ์ (Meetings, Incentives, Conventions, and Exhibitions: MICE) ถือเป็นหนึ่งในเครื่องยนต์หลักทางเศรษฐกิจของประเทศไทยที่สร้างรายได้มหาศาลและกระตุ้นการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในหลากหลายภูมิภาค อย่างไรก็ตาม ท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงของบริบทโลกที่มุ่งเน้นความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมและสังคม อุตสาหกรรมไมซ์จำเป็นต้องเผชิญกับจุดเปลี่ยนสำคัญในการก้าวข้ามการเติบโตเชิงปริมาณ ไปสู่การเติบโตเชิงคุณภาพอย่างยั่งยืน การนำเสนอโดย ดร.อรชร ว่องพรรณงาม ผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนาศักยภาพอุตสาหกรรมไมซ์ จาก สสพ. ได้ฉายภาพทิศทางการยุทธศาสตร์ของประเทศไทยในปี 2026 พร้อมทั้งเน้นย้ำถึงกลไกการนำแนวคิด ESG (Environmental, Social, and Governance) มาปรับใช้จริง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการชี้ให้เห็นถึงบทบาทสำคัญของภาควิชาการและสถาบันการศึกษาที่จะต้องทำหน้าที่เป็นสะพานเชื่อมและกลไกขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงนี้

บริบทและทิศทางอุตสาหกรรมไมซ์ไทยปี 2026

สสพ. ได้กำหนดทิศทางการขับเคลื่อนอุตสาหกรรมไมซ์ไทยในระยะต่อไปภายใต้ยุทธศาสตร์ "TCEB GO: Shift for Impact" ซึ่งมีเป้าหมายหลักในการยกระดับประเทศไทยให้เป็นผู้นำไมซ์ระดับโลก เป็นประตูสู่ภูมิภาคเอเชียที่ได้รับความไว้วางใจสูงสุด โดยมุ่งส่งเสริมประสบการณ์การจัดงานที่มีมูลค่าสูงควบคู่ไปกับการที่ยั่งยืนอย่างเป็นรูปธรรม สำหรับปี 2026 สสพ. ได้ตั้งเป้าหมายเชิงตัวเลขที่ท้าทาย โดยคาดการณ์ว่าจะมีนักท่องเที่ยวกลุ่มไมซ์หลั่งไหลเข้าสู่ประเทศรวมกว่า 29.4 ล้านคน ซึ่งจะสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจและคิดเป็นสัดส่วนราว 2-3% ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) โดยมีอัตราการเติบโตเฉลี่ยอยู่ที่ 10% เพื่อรักษาตำแหน่งผู้นำอันดับที่ 2 ในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิกไว้ได้อย่างมั่นคง

อย่างไรก็ดี ยุทธศาสตร์ดังกล่าวไม่ได้มุ่งเน้นเพียงตัวเลขทางเศรษฐกิจเท่านั้น แต่ยังบูรณาการเป้าหมายด้านสิ่งแวดล้อมเข้าเป็นเนื้อเดียวกัน ผ่านโครงการ "Road to Net Zero" ที่ตั้งเป้าหมายลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในภาคไมซ์ ให้ได้ 1,600,000 $kgCO_2e$ ต่อปี เพื่อขับเคลื่อนประเทศสู่การบรรลุเป้าหมายการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ (Net Zero) ภายในปี 2030 การขับเคลื่อนดังกล่าวจะดำเนินงานผ่าน 5 เมกะเทรนด์สำคัญ (Mega Trends) ได้แก่ (1) การบูรณาการแนวคิด ESG และการรับรองมาตรฐานสากล (2) การพัฒนาระบบการวัดผลและรายงานผลที่โปร่งใสชัดเจน (3) การเปลี่ยนผ่านสู่ดิจิทัล (Digital Transformation) (4) การนำหลักเศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) มาใช้ในกระบวนการจัดงาน และ (5) การสร้างผลกระทบเชิงบวกต่อชุมชนท้องถิ่นอย่างยั่งยืน

การขับเคลื่อนกลไกยุทธศาสตร์ความยั่งยืนด้วยแนวคิด ESG

ในปัจจุบัน ความยั่งยืนไม่ใช่แค่เกณฑ์ทางเลือกสำหรับการจัดงานอีกต่อไป แต่กลายเป็นข้อกำหนดและความคาดหวังพื้นฐานของตลาดไมซ์โลก สสพ. จึงได้วางกรอบแนวทางปฏิบัติโดยแบ่งออกเป็น 3 มิติหลักตามโครงสร้าง ESG ดังนี้

1. มิติสิ่งแวดล้อม (Environmental - E): เป็นมิติที่มุ่งเน้นการลดผลกระทบเชิงลบต่อระบบนิเวศอย่างเร่งด่วน โดยมีเป้าหมายระยะสั้นในการลดการปล่อยคาร์บอนให้ได้ 10,000 ตันในปี 2026 และขยายผลเป็น 20,000 ตันภายในปี 2030 แนวทางปฏิบัติที่ผู้ประกอบการต้องนำไปปรับใช้ ประกอบด้วย การยกเลิกการใช้พลาสติกแบบครั้งเดียวทิ้ง (Single-use Plastics) ในทุกกระบวนการของงาน, การออกแบบบุรณิทรศาสตร์และสิ่งก่อสร้างตามหลักเศรษฐกิจหมุนเวียนโดยใช้วัสดุที่สามารถนำกลับมารีไซเคิลหรือใช้ซ้ำได้, การคัดเลือกสถานที่จัดงานที่ประหยัดพลังงานหรือใช้พลังงานสะอาด ตลอดจนการส่งเสริมให้ผู้จัดงานใช้เครื่องมือคำนวณคาร์บอนฟุตพริ้นท์อย่าง **Zero Carbon Application** ขององค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (อบก. หรือ TGO) เพื่อให้สามารถวัดผลการลดคาร์บอนได้อย่างแม่นยำ

2. มิติสังคม (Social - S): ภาคไมซ์ยุคใหม่ต้องตอบรับต่อกระแสโลกที่ให้ความสำคัญกับหลัก DEI (Diversity, Equity, Inclusion) หรือความหลากหลาย ความเท่าเทียม และการยอมรับความแตกต่าง ซึ่งผลสำรวจพบว่าองค์กรระดับโลกให้ความสำคัญกับเรื่องนี้สูงถึง **86%** สสพ. จึงส่งเสริมให้กระจายรายได้และสร้างการมีส่วนร่วมกับชุมชนอย่างเป็นรูปธรรม ผ่านการจ้างงานบุคลากรท้องถิ่น, การเลือกใช้สินค้าชุมชนในห่วงโซ่อุปทาน เช่น วัตถุดิบอาหารพื้นถิ่นสำหรับจัดเลี้ยงหรือของที่ระลึกจากภูมิปัญญาชาวบ้าน, การพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวไมซ์เชิงชุมชน (Community MICE Route) และการออกแบบสิ่งอำนวยความสะดวกที่พร้อมรองรับนักเดินทางทุกกลุ่ม รวมถึงกลุ่มผู้มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTQ+) ซึ่งถือเป็นกลุ่มตลาดที่มีกำลังซื้อและศักยภาพในการเติบโตสูง

3. มิติธรรมาภิบาล (Governance - G): การจัดงานที่ยั่งยืนจำเป็นต้องมีระบบบริหารจัดการที่โปร่งใส ตรวจสอบได้ และมีมาตรฐาน สสพ. ได้เร่งพัฒนาข้อกำหนดในเอกสารประกวดราคา (TOR) ที่มีมาตรฐานด้านความยั่งยืน เพื่อให้หน่วยงานต่าง ๆ ใช้เป็นเกณฑ์ในการคัดเลือกผู้จัดงาน ควบคู่กับการส่งเสริมการตรวจสอบการปล่อยคาร์บอนโดยบุคคลที่สาม (Third-party Verification) เพื่อสร้างความเชื่อมั่น นอกจากนี้ยังผลักดันให้ผู้ประกอบการยกระดับสู่การรับรองมาตรฐานสากล เช่น มาตรฐานระบบการจัดการด้านความยั่งยืนของงานอีเวนต์ของไทย **TSEMS** (ซึ่งอิงตามมาตรฐานสากล ISO 20121) และมาตรฐาน **GSTC** (Global Sustainable Tourism Council) ที่สำคัญ ยุทธศาสตร์นี้ยังได้รับการสนับสนุนด้านเงินทุนผ่านกลไก **Green Loan** มูลค่ารวมกว่า 163,000 ล้านบาท ซึ่งเกิดจากความร่วมมือของธนาคารแห่งประเทศไทยและ 8 ธนาคารพาณิชย์ เพื่อช่วยลดภาระและสนับสนุนผู้ประกอบการในช่วงเปลี่ยนผ่านสู่ความยั่งยืน (Financing Transition)

บทบาทและการปรับตัวของภาควิชาการ (Academic Sector)

ภาควิชาการและสถาบันการศึกษาถือเป็นองคาพยพที่ สสพ. ให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง โดยถูกวางบทบาทให้เป็น "สะพานเชื่อมเชื่อมโยงองค์ความรู้" นวัตกรรม และมาตรฐานการจัดงานอย่างยั่งยืนไปถ่ายทอดสู่ภาคปฏิบัติ รวมถึงช่วยขับเคลื่อนกลุ่มวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ที่ยังขาดความพร้อม

ในปัจจุบัน สสพ. ได้สร้างความร่วมมืออย่างแข็งแกร่งกับภาคการศึกษา โดยมีมหาวิทยาลัยและสถาบันการศึกษาทั่วประเทศร่วมลงนามข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) แล้วมากกว่า 130 แห่ง และมีการจัดตั้งกลุ่มคลัสเตอร์ไมซ์ (MICE Cluster) จำนวน 11 แห่ง กระจายตัวอยู่ตามเมืองไมซ์ซิตี้ทั่วประเทศ เพื่อทำหน้าที่พัฒนาบุคลากรในระดับภูมิภาค ในด้านการพัฒนามาตรฐาน คณาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิจากสถาบันการศึกษาใน 4 ภูมิภาค ได้เข้ามามีบทบาทสำคัญในการเป็นคณะกรรมการพัฒนาและปรับปรุงมาตรฐาน TSEMS รวมถึงทำหน้าที่เป็นวิทยากรและผู้เชี่ยวชาญ (Instructor) ในโปรแกรม MICE Sustainability เพื่อกระจายองค์ความรู้สู่ชุมชนและผู้ประกอบการท้องถิ่น นอกเหนือจากนี้ สสพ. ยังได้สนับสนุนสื่อการเรียนรู้ที่มีมาตรฐานสากล โดยจัดทำหนังสือหลักสูตรไมซ์มาตรฐานสากลจำนวน 10 เล่ม (เช่น MICE 101, Event 101, MICE Sustainability 101) พร้อมทั้งเปิดระบบ MICE e-Learning จำนวน 26 หลักสูตร เพื่อเป็นเครื่องมือให้คณาจารย์นำไปใช้บ่มเพาะนักศึกษาและบุคลากรรุ่นใหม่รองรับความต้องการของตลาด

เพื่อให้การขับเคลื่อนร่วมกับภาควิชาการบรรลุเป้าหมายปี 2026 ดร.อรชร ได้ให้ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติที่สำคัญสำหรับสถาบันการศึกษาไว้ 3 ประการ ดังนี้

1. **การพัฒนาหลักสูตรและการอบรมด้าน ESG** สถาบันการศึกษาควรเร่งบูรณาการเครื่องมือสนับสนุนที่เป็นรูปธรรม เช่น เกณฑ์การประเมินความยั่งยืน (TSEMS Checklist) และแอปพลิเคชันคำนวณคาร์บอน (Zero Carbon App) เข้าไปเป็นส่วนหนึ่งของบทเรียนในภาคปฏิบัติ เพื่อให้นักศึกษาสามารถใช้งานได้จริงก่อน เข้าสู่ตลาดแรงงาน
2. **การปรับปรุงกระบวนการจัดงานภายในมหาวิทยาลัย** สถาบันการศึกษาควรทำตนเป็นแบบอย่าง (Lead by Example) ด้วยการนำเกณฑ์การจัดงานสีเขียว (Green Event) และมาตรฐานสถานที่จัดงาน (Thailand MICE Venue Standard: TMVS หรือ Preferred Venue Status) มาปรับใช้จริงกับการจัดงานประชุมวิชาการ งานนิทรรศการ หรือกิจกรรมต่าง ๆ ภายในมหาวิทยาลัย
3. **การสร้างเครือข่ายงานวิจัยและการรายงานผลอย่างเป็นระบบ** คณาจารย์และนักวิจัยควรมุ่งเน้นการทำวิจัยและนวัตกรรมในหัวข้อ MICE Sustainability ที่สามารถวัดผลลัพธ์และถอดบทเรียนความสำเร็จออกมาเป็นตัวเลขหรือข้อมูลเชิงประจักษ์ ตลอดจนมีระบบการรายงานผลอย่างโปร่งใส ซึ่งข้อมูลเหล่านี้จะเป็นฐานรากสำคัญในการยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมไมซ์ไทยในเวทีโลกอย่างยั่งยืน

บทสรุป

การเปลี่ยนผ่านอุตสาหกรรมไมซ์ไทยไปสู่ความยั่งยืนตามแนวคิด ESG ในปี 2026 เป็นภารกิจระดับประเทศที่ไม่สามารถสำเร็จได้ด้วยการดำเนินงานของหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่ง ยุทธศาสตร์ "TCEB GO: Shift for Impact" ของ สสพ. ยืนยันถึงความพร้อมด้านกรอบการทำงาน เครื่องมือวัดผล และกลไกสนับสนุนทางการเงิน ทว่า ปัจจัยความสำเร็จที่สำคัญคือความร่วมมืออย่างใกล้ชิดจากภาควิชาการ ในการทำหน้าที่บ่มเพาะบุคลากร พัฒนามาตรฐาน และศึกษาวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ ๆ ซึ่งการปรับตัวอย่างตื่นตัวของสถาบันการศึกษาตามข้อเสนอแนะข้างต้น จะเป็นแรงขับเคลื่อนสำคัญที่ช่วยหนุนเสริมให้ภาคธุรกิจและชุมชนท้องถิ่นเติบโตไปด้วยกันอย่างสมดุล ส่งผลให้อุตสาหกรรมไมซ์ของประเทศไทยเติบโตอย่างมั่นคง มีธรรมาภิบาล และเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมอย่างแท้จริง